

Предлагач:Група пратеници

Предлог на закон
за изменување на Законот за данокот на додадена вредност, по скратена постапка

Скопје, декември 2025 година

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
 REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
 СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА-СКОПЈЕ
 KUVENDI I REPUBLIKES SE MAQEDONISE SE VERIUT-SHKUP

Примено: E rregulluar: 16. 12. 2025			
Org. единица Njesia Org.	Број Numër	Прилог Shënjësë	Вредност Vlerë
08	7112/1		

ДО
 ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
 НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 71 став 1 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување на Законот за данокот на додадена вредност, по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

Бојан Стојаноски
 Антонио Митовоски
 Драгана Бојковек
 Бране Петровски
 Веселин Стојаноски

ВОВЕД:

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со Законот за данокот на додадена вредност е воведен данокот на додадена вредност како општ потрошувачки данок и се уредува неговото пресметување и плаќање. Со законот се определува: предметот на оданочување, даночната основа, даночните ослободувања, даночните стапки, времето на настанување на даночниот долг, даночниот должник, одбивката на претходниот данок, регистрацијата за целите на данокот на додадена вредност, административните обврски, плаќањето на данокот, како и казнените одредби.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Предложените измени се со цел да се изврши допрецизирање во делот на одредбите кои се однесуваат на место на промет на услуги и допрецизирање во делот на одредбите кои се однесуваат на тур-оператори. Исто така се пролонгира рокот на примена на повластената стапка од 5% на првиот промет на станбени згради и станови во оној дел во кој истите се користат за станбени цели и кој ќе се изврши во рок до пет години по изградбата. На тој начин се врши пролонгирање на рокот на примена на повластената стапка за уште три години (од 1 јануари 2026 година до 31 декември 2028 година).

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предложените измени на Законот за данокот на додадена вредност не предизвикуваат негативни фискални импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИНОТ НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА, ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведувањето на Предлогот на закон за изменување на Законот за данокот на додадена вредност не е потребно обезбедување на финансиски средства, ниту материјални обврски за одделни субјекти.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Согласно член 175 алинеја 1 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, имајќи во предвид дека не се работи за сложен и обемен закон, се предлага Собранието да расправа по Предлогот на закон по скратена постапка.

Предлог на закон
за изменување на Законот за данокот на додадена вредност

Член 1

Во Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр.44/99, 59/99, 86/99, 11/00, 8/01, 21/03, 19/04, 33/06, 45/06, 101/06, 114/07, 103/08, 114/09, 133/09, 95/10, 102/10, 24/11, 135/11, 155/12, 12/14, 112/14, 130/14, 15/15, 129/15, 225/15, 23/16, 189/16, 198/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.96/19, 98/19, 124/19, 275/19, 267/20, 163/21, 57/22, 199/23, 3/25 и 247/25), во член 14 во ставот (4) во точката 2 зборовите „провизиите за сместување“ се заменуваат со зборот „сместувањето“.

Член 2

Во член 38 ставот (2) се менува и гласи:

„Туристичките услуги дадени од страна на тур-операторот се сметаат за една единствена услуга. За место на промет на оваа услуга се смета местото каде што вршителот на промет на услугата има вистинско седиште. Доколку прометот на услугата се врши од подружницата на вршителот на прометот на услугата, што се наоѓа надвор од неговото вистинско седиште, тогаш седиштето на подружницата се смета за место на прометот на услугата.“.

Член 3

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.199/23), во членот 22 зборовите „31 декември 2025 година“ се заменуваат со зборовите „31 декември 2028 година“.

Член 4

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

I. ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОКОТ НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ

Со членот 1 од Предлогот на закон за изменување на Законот за данокот на додадена вредност се врши допрецизирање во делот на одредбите кои се однесуваат на место на промет на услуги.

Со членот 2 од Предлогот на закон за изменување на Законот за данокот на додадена вредност се врши допрецизирање во делот на одредбите кои се однесуваат на тур-оператори.

Со членот 3 од Предлогот на закон за изменување на Законот за данокот на додадена вредност, се врши пролонгирање на рокот на примената на повластената стапка од 5% на првиот промет на станбени згради и станови во оној дел во кој истите се користат за станбени цели и кој ќе се изврши во рок до пет години по изградбата, така што истиот се пролонгира за уште три години, односно од 1 јануари 2026 година до 31 декември 2028 година.

Со членот 4 од Предлог на закон за изменување на Законот за данокот на додадена вредност се пропишува завршна одредба за влегување во сила на законот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените одредби на законот се меѓусебно поврзани и се однесуваат на истата правна работа од областа на даноците.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со денот на влегувањето во сила на измените на Законот за данокот на додадена вредност се врши допрецизирање во делот на одредбите кои се однесуваат на место на промет на услуги и допрецизирање во делот на одредбите кои се однесуваат на тур-оператори.

Исто така се пролонгира рокот на примена на повластената стапка од 5% на првиот промет на станбени згради и станови во оној дел во кој истите се користат за станбени цели и кој ќе се изврши во рок до пет години по изградбата. На тој начин се врши пролонгирање на рокот на примена на повластената стапка за уште три години (од 1 јануари 2026 година до 31 декември 2028 година).

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИТЕ ОД ЗАКОНОТ КОИ СЕ ИЗМЕНУВААТ

Член 14

(1) За цели на одредување на местото на промет на услуги, освен лицата наведени во член 9 од овој закон како даночни обврзници ќе се сметаат и лица коишто вршат дејности или извршуваат промет што не е дефиниран како оданочив промет на добра или услуги во смисла на член 2 од овој закон, односно на секој промет на услуги извршен кон нив.

(2) За место на прометот на услуга кон даночен обврзник, се смета местото, каде што тој даночен обврзник има вистинско седиште. Доколку прометот на услуги се врши кон подружница која даночниот обврзник ја има надвор од местото на вистинското седиште, тогаш како место на промет на услуги се смета местото каде што даночниот обврзник има подружница. Доколку такво место не постои, за место на прометот на услуги се смета постојаното живеалиште или престојувалиште на даночниот обврзник кој е корисник на услугата.

(3) За место на прометот на услуги кон лице што не е даночен обврзник, се смета местото каде што вршителот на прометот на услуги има вистинско седиште. Доколку прометот на услуги се врши од подружницата на вршителот на прометот на услуги, што се наоѓа надвор од неговото вистинско седиште, тогаш седиштето на подружницата се смета за место на прометот на услуги. Доколку такво место не постои, за место на прометот на услуги се смета постојаното живеалиште или престојувалиште на вршителот на прометот на услуги.

(4) По исклучок од ставовите (2) и (3) на овој член, за место на промет на услуга се смета:

1. Местото на прометот каде услугата е извршена кога се работи за услуги кои се извршени кон лице кое не е даночен обврзник од страна на лице кое врши услуга во име и за сметка на друго лице;

2. Местото каде што се наоѓа недвижниот имот кога се работи за промет на услуги во врска со недвижен имот, вклучувајќи го и посредувањето при промет со недвижен имот, услугите од страна на експерти и агенти за недвижен имот, проценката на недвижен имот, провизиите за сместување во областа на хотелиерството или слична област како што се сместувачки кампови или локации наменети за кампување кои функционираат како кампови/места за сместување, гарантирање на права за користење на недвижен имот и услуги за подготовка и координација на градежни активности, како што се архитектонски услуги и активности поврзани со надзор на градежни активности;

3. Местото каде што превозот на патниците се извршува, пропорционално на делницата или дел од истата, по која се извршува превозот кога се работи за превоз на патници;

4. Местото каде што превозот на добрата се извршува, пропорционално на делницата или дел од истата, по која се извршува превозот кога се работи за превоз на добра кон лица што не се даночни обврзници;

5. Местото каде што услугата се извршува за услуги кои се однесуваат на право на влез на културни, уметнички, спортски, научни, едукативни, забавни или слични настани, како што се саеми и изложби, вклучувајќи и помошни услуги поврзани со истите, извршени кон даночен обврзник;

6. Местото каде што услугата се извршува за услуги кои се однесуваат на обезбедување на услуги и придружни активности во врска со културни, уметнички, спортски, научни, образовни, забавни или слични активности, како што се саеми и изложби, вклучувајќи ги и услугите на организаторите на наведените услуги, кои се извршени кон лице кое не е даночен обврзник;

7. Местото каде што услугата вистински се извршува кога се работи за помошни превозни услуги како натовар, истовар, претовар, складирање или други услуги кои на вообичаен начин се поврзани со превозот, извршени кон лица кои не се даночни обврзници;

8. Местото каде што услугата вистински се извршува кога се работи за услуги на проценка и работи врз подвижни материјални добра извршени кон лица кои не се даночни обврзници;

9. Местото каде што услугата вистински се извршува кога се работи за услуги на предавање на храна и на пијалаци за консумација на лице место и кетеринг услуги. По исклучок за место на промет на услуги на предавање на храна и на пијалаци за консумација на лице место и кетеринг услуги извршени на брод, авион или воз, се смета местото каде што започнува превозот на лица;

10. Местото на кое што превозното средство вистински му се става на располагање на корисникот на услугата во случај на краткорочно изнајмување на превозно средство и

11. Местото каде што корисникот на услугата има вистинско седиште, постојаното живеалиште или престојувалиште кога се работи за изнајмување на превозно средство, освен краткорочното изнајмување, на лице кое не е даночен обврзник.

(5) Под краткорочно изнајмување на превозно средство од став (4) точки 10. и 11. на овој член се смета поседувањето или користењето на превозното средство во текот на непрекинат временски период не подолг од 30 дена, а кај пловила не подолг од 90 дена.

(6) За место на промет на услугите, извршени кон лице кое не е даночен обврзник, се смета местото во кое што корисникот на услугата има вистинско седиште, постојаното живеалиште или престојувалиште, во случај на:

- пренос и отстапување авторски права, патенти, лиценци, заштитни знакови и други слични права;
- услуги на полето на рекламата;
- услуги на советници, инженери, советодавни фирми, адвокати, сметководители и други слични услуги, како и обработка на податоци и давање информации;
- банкарски и финансиски услуги и услуги на осигурување и реосигурување, освен изнајмувањето сефови;
- обезбедување персонал;
- изнајмување движен материјален имот, освен на сите видови превозни средства;
- услуги за посредување за пристап до системи за природен гас или друга слична мрежа, обезбедување на пристап до мрежата на електрична енергија во случај на загушување на соодветна алокациска единица при доделување на прекуграничните преносни капацитети на интерконективните водови;
- телекомуникациски услуги;
- услуги на радио и телевизиско емитување и
- услуги извршени по електронски пат.

(7) По исклучок од став (6) алинеја 10 на овој член, во случај кога вршителот и примателот на услугата комуницираат преку електронска пошта, не се смета дека услугата се врши по електронски пат.

(8) Заради избегнување на двојно оданочување, неоданочување или нарушување на условите на конкуренцијата, министерот за финансии е овластен да го утврдува местото на вршењето на одделните услуги според тоа каде била искористена услугата.

(9) Начинот на утврдувањето на местото на промет на услугите од овој член поблиску го пропишува министерот за финансии.

IX. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ТУР-ОПЕРАТОРИ

Член 38

- (1) Одредбите од овој член важат за туристички услуги на даночен обврзник, доколку тој настапува спрема патниците во свое име (во натамошниот текст: тур-оператори) и притоа прима добра и услуги од трети лица кои се од непосредна полза за патниците (во натамошниот текст: претходни туристички услуги).
- (2) Туристичките услуги дадени од страна на тур-операторот се сметаат за една единствена услуга. Местото на оваа услуга се утврдува според член 14 став 1 на овој закон.
- (3) По исклучок од членовите 16, 17 и 18 на овој закон, даночна основа на услугата на тур-операторот претставува разликата меѓу износот кој го плаќа патникот за туристичкото патување и износот кој го плаќа тур-операторот за претходните туристички услуги. Данокот на додадена вредност не е составен дел на даночната основа. Во случаите од член 19 став 1 точка 2 и од став 2 на овој закон, наместо износот кој го плаќа патникот за туристичката услуга се земаат износите дадени во наведениот член. Наместо за секоја туристичка услуга одделно, тур-операторот може даночната основа да ја утврди или за одделни групи на туристички услуги, или за сите туристички услуги заедно, дадени во рамките на одреден даночен период.
- (4) Независно од членовите 33 и 34 на овој закон, тур-операторот не е овластен да го одбие како претходен данок данокот на додадена вредност кој му е одделно истакнат во фактурата за извршените претходни туристички услуги.
- (5) Се овластува Министерот за финансии да го утврди начинот на исполнување на евиденциските обврски независно од член 52 на овој закон.

Закон за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност(*)
(„Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.199/23)

Член 22

Во Законот за изменување и дополнување на Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ број 198/18), во членот 1 зборовите: „31 декември 2023 година“ се заменуваат со зборовите: „31 декември 2025 година“.